

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002105

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ябурова Ганна Юріївна

2. Hanna Y. Yaburova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-7026-1997

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Початкова освіта

Місце роботи здобувача: Фізична особа підприємець Ябурова Ганна Юріївна

Код за ЄДРПОУ: 3502608386

Місцезнаходження: вул. Філатова, Одеса, 65080, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13837

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.01, 14.25.07, 14.25.09

Тема дисертації:

1. Розвиток іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи на уроках англійської мови засобами соціально-емоційного навчання
2. Development of Primary School Pupils' Foreign Language Communicative Competence in English Lessons by Means of Social and Emotional Learning

Реферат/анотація:

1. У дисертації на основі аналізу вітчизняного й зарубіжного досвіду іншомовної та початкової освіти, а також положень соціально-емоційного навчання (СЕН/СЕЕН) теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено систему вправ для розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи на уроках англійської мови. Наукова новизна дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні системи вправ із використанням засобів соціально-емоційного навчання та створенні моделі її впровадження в освітній процес початкової школи. Уточнено поняття «іншомовна комунікативна компетентність» і «іншомовна комунікативна компетентність учнів початкової школи», удосконалено форми й методи її розвитку, конкретизовано компонентну структуру та критерії сформованості, а також розвинуто

діагностичний інструментарій і навчально-методичне забезпечення. Практичне значення роботи полягає у вдосконаленні англомовної підготовки учнів початкової школи шляхом упровадження системи вправ, інтерактивного лото «Інтерграйко», карток CardBox, мобільного застосунку Happy English та адаптованих матеріалів Cambridge Young Learners English. У теоретичному розділі дослідження іншомовну комунікативну компетентність визначено як сукупність мовних, загальних і загальнокультурних компетентностей, що забезпечують ефективне володіння іноземною мовою. Іншомовну комунікативну компетентність учнів початкової школи потрактовано як здатність ефективно спілкуватися англійською мовою в побутовому, освітньому, соціальному й культурному середовищі відповідно до норм міжкультурної взаємодії. У структурі компетентності виокремлено мотиваційний, когнітивний, комунікативно-діяльнісний та оцінно-рефлексивний компоненти. Проаналізовано світовий і вітчизняний досвід упровадження соціально-емоційного навчання в освіту. Особливу увагу приділено програмам SEL та SEEL, а також діяльності EdCamp Ukraine щодо впровадження СЕН у початкову освіту України. Результати досліджень підтвердили позитивний вплив соціально-емоційного навчання на розвиток учнів та освітнє середовище, особливо в умовах воєнного часу. У роботі обґрунтовано систему вправ для розвитку іншомовної комунікативної компетентності засобами соціально-емоційного навчання, спроектовано модель її впровадження та розроблено навчально-методичне забезпечення. Модель охоплює цільовий, аналітичний, технологічний і діагностичний блоки. До навчальних засобів увійшли інтерактивні ігри, мобільний застосунок і адаптовані тестові матеріали. Для визначення рівнів сформованості іншомовної комунікативної компетентності використано анкетування, тестування та опитування «Я і англійська мова». Результати констатувального етапу засвідчили недостатній рівень сформованості компетентності учнів контрольних та експериментальних класів. На формувальному етапі учні експериментальних класів виконували вправи, спрямовані на розвиток мовленнєвих умінь і соціально-емоційних навичок: самоусвідомлення, саморегуляції, соціальної обізнаності, взаємодії та відповідального прийняття рішень. Вправи були інтегровані в інтерактивне лото «Інтерграйко», картки CardBox, мобільний застосунок Happy English та адаптовані матеріали Cambridge Young Learners English, що підтримувало інтерес учнів до навчання й сприяло розвитку іншомовної комунікативної компетентності. Результати контрольного етапу експерименту підтвердили ефективність розробленої системи вправ. Основні положення та висновки дослідження можуть бути використані вчителями закладів загальної середньої освіти, викладачами закладів вищої освіти, науковцями, а також у системі підвищення кваліфікації педагогів і створенні навчально-методичних матеріалів. Ключові слова: компетентність, іншомовна комунікативна компетентність, міжкультурна іншомовна комунікативна компетентність, іншомовна освіта, здобувачі початкової освіти, нова українська школа, соціально-емоційне навчання, соціально-емоційні навички, емоційна самосвідомість, емоційна саморегуляція, соціальна обізнаність, самоконтроль, емпатія, система вправ, модель, навчальні засоби.

2. The dissertation, based on the analysis of domestic and foreign experience in foreign language and primary education, as well as the principles of social and emotional learning (SEL/SEEL), provides a theoretical substantiation and experimental verification of a system of exercises aimed at developing foreign language communicative competence of primary school students in English lessons. The scientific novelty of the study lies in the theoretical substantiation of a system of exercises using social and emotional learning tools and the development of a model for its implementation in the primary school educational process. The concepts of “foreign language communicative competence” and “foreign language communicative competence of primary school students” have been clarified; the forms and methods of its development have been improved; the component structure and formation criteria have been specified; and diagnostic tools and educational and methodological support have been further developed. The practical significance of the research lies in improving English language training for primary school students through the implementation of a system of exercises, the interactive lotto game “Interhraiko,” CardBox cards, the Happy English mobile application, and adapted Cambridge Young Learners English materials. In the theoretical section of the study, foreign language communicative competence is defined as a combination of linguistic, general, and intercultural competences that ensure effective command of a foreign language. Foreign language communicative competence of primary school students is

interpreted as the ability to communicate effectively in English in everyday, educational, social, and cultural environments in accordance with the norms of intercultural interaction. The structure of the competence includes motivational, cognitive, communicative-activity, and reflective-evaluative components. The study analyzes international and Ukrainian experience in implementing social and emotional learning in education. Particular attention is paid to the SEL and SEEL programs, as well as the activities of EdCamp Ukraine aimed at introducing SEL into Ukrainian primary education. The research findings confirmed the positive impact of social and emotional learning on students' development and the educational environment, especially under wartime conditions. The dissertation substantiates a system of exercises for developing foreign language communicative competence through social and emotional learning, designs a model for its implementation, and develops educational and methodological support. The model includes target, analytical, technological, and diagnostic blocks. The educational tools comprise interactive games, a mobile application, and adapted testing materials. Questionnaires, testing, and the survey "Me and the English Language" were used to determine the levels of foreign language communicative competence formation. The results of the ascertaining stage revealed an insufficient level of competence formation among students in both control and experimental groups. During the formative stage, students of the experimental groups performed exercises aimed at developing speech skills and social-emotional abilities, including self-awareness, self-regulation, social awareness, interaction with others, and responsible decision-making. The exercises were integrated into the interactive lotto game "Interhraiko," CardBox cards, the Happy English mobile application, and adapted Cambridge Young Learners English materials, which maintained students' interest in learning and promoted the development of foreign language communicative competence. The results of the control stage confirmed the effectiveness of the developed system of exercises. The main provisions and conclusions of the study can be used by secondary school teachers, university lecturers, researchers, as well as in teacher professional development programs and the creation of educational and methodological materials. Key words: competence, foreign language communicative competence, intercultural foreign language communicative competence, foreign language education, primary school students, new Ukrainian school, socio-emotional learning, socio-emotional skills, emotional self-awareness, emotional self-regulation, social awareness, self-control, empathy, exercise system, model, teaching aids.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ябурова Г. Навчання комунікації учнів початкових класів на уроках англійської через формування навичок SEL (соціальне та емоційне навчання). Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти, 2023. Вип. 19, С. 133–142. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.19.2023.287294>
- Ябурова Г.Ю. Адаптація програми соціально-емоційного та етичного навчання до викладання англійської мови в початковій школі. Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. 2023. № 3. С. 162–165. DOI: <https://doi.org/10.32782/philspu/2023.3.29>
- Ябурова Г., Ябурова О. Методичні прийоми використання навчальної гри «Інтерграйко» для реалізації принципів СЕЕН на уроках англійської мови в початковій школі. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2024. Вип. 22, С. 201–215. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.22.2024.320157>
- Ябурова Г. Поняття іншомовної комунікативної компетентності у сучасному науковому дискурсі. Інноваційна педагогіка. 2025. Вип. 86. Т. 2. С. 172–176. <https://doi.org/10.32782/ip/86.2.31>

- Ябурова Г. Ю. Гейміфікація як методичний прийом у вивченні англійської мови у початкових класах. Перспективні напрями сучасної науки та освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Слов'янськ, 18–19 травня 2022 року / відп. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2022. С.85–86
- Ябурова Г.Ю. Соціальне та емоційне навчання як новітня практика НУШ. Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій : матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Слов'янськ, 06–07 грудня 2022 року / відповід. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2022. С. 275–276
- Ябурова Г.Ю. СЕЕН вправи на уроках англійської мови для розвитку самосвідомості у молодших школярів. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 28–29 березня 2023 р.) / за ред. О.П. Демченко, Н.О. Пахальчук. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2023. Вип. 12. С. 273–275. URL: <https://library.vspu.net/server/api/core/bitstreams/d2ac0491-c55c-4775-9d0a-a179b600efc9/content>.
- Ябурова Г.Ю. Соціально-емоційний розвиток здобувачів початкової освіти на уроках англійської мови. Професіоналізм педагога в умовах європейських цифрових інновацій: Матеріали Міжнародної онлайн-конференції, м. Слов'янськ, м. Дніпро, 16–17 травня 2023 року / відп. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2023. С. 207–211. URL: <https://psll.paradox.dn.ua/files/79/Fayli-konferentsiyi/162/Materials.pdf>.
- Ябурова Г.Ю. Teaching English at Primary School Through Developing Social, Ethnic and Emotional Competences. Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій : матеріали VII Міжнародної науково-практичної 9 інтернетконференції, м. Слов'янськ, м. Дніпро, 06–07 грудня 2023 року / відповід. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2023. С. 299–302.
- Ябурова Г.Ю. Реалізація міжнародної програми соціального, емоційного та етичного виховання (СЕЕН) в початковій школі України. Перспективні напрями сучасної науки та освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Слов'янськ, 21–22 травня 2024 року / відп. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2024. С. 165–169. URL: <https://psll.paradox.dn.ua/komunikatsiini-zakhody/konferentsii/perspektivnyye-napravleniya-sovremennoy-nauki-i-otkrytiy-traven-2024>.
- Ябурова Г.Ю., Ябурова О.В. Використання гри «Інтерграйко» на заняттях англійської мови в закладах альтернативної освіти для соціально-емоційного розвитку учнів початкової школи. Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Слов'янськ, м. Дніпро, 06–07 грудня 2024 року / відповід. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2024. С. 301–304.
- Ябурова Ганна. Стратегії соціально-емоційного та етичного навчання (СЕЕН) на уроках англійської мови в початковій школі в рамках НУШ. Педагогічна освіта: методологія, теорія, технології: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 17–18 жовтня 2024 року / МОН України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини [та ін.]; [голов. ред. Комар О. А.]. Умань, 2024. С. 323–330. URL: https://sno.udpu.edu.ua/images/2024/10/zbir17_10_2024.pdf.
- Ябурова Г. Використання візуальних матеріалів як інструменту соціально-емоційного навчання на уроках англійської мови в початковій школі. Соціально-емоційна культура учасників і учасниць освітнього процесу : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 червня 2025 р.) / за заг. ред. Т. Євтухової. Слов'янськ–Дніпро : ДВНЗ «ДДПУ». 2025. С. 78–81. URL: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/11972/document.pdf>.
- Ябурова Г. Ю. Історико-теоретичні аспекти навчання іноземної (англійської) мови в початковій школі. Перспективні напрями сучасної науки та освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, м. Слов'янськ, м. Дніпро, 21–22 травня 2025 року / відп. ред. О. Хвещевська. Слов'янськ, 2025. С. 107–111.
- Ябурова Г. Ю. Поняття іншомовної комунікативної компетентності в сучасному іноземному науковому дискурсі. Теорія і практика сучасної науки та освіти: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 9–10 вересня 2025 року. Львів : Львівський науковий форум, 2025. С. 40–42.

- Навчання теорії і практики / Teaching Knowledge and Practice. Навчально-методичний посібник з методики навчання англійської мови у 1-4 класах закладів загальної середньої освіти для студентів бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта / [укл. О. В. Ябурова, Г. Ю. Ябурова]. Дніпро: ДВНЗ ДДПУ, 2022. 70 с.
- СЕН-активності на уроках англійської мови в початковій школі / SEL activities at the lessons of English for primary pupils. Навчально-методичний посібник з методики навчання англійської мови у 1-4 класах загальної середньої освіти для студентів бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта / [укл. О. В. Ябурова, Г. Ю. Ябурова]. Дніпро: ДВНЗ ДДПУ, 2023. 116 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U003313 0114U001251

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельченко Світлана Олександрівна

2. Svitlana O. Omelchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лебідь Ольга Валеріївна

2. Olha V. Lebid

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6861-105X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: 05yq3c56

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шехавцова Світлана Олександрівна

2. Svitlana O. Shekhavtsova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8196-8977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ішутіна Олена Євгенівна

2. Olena Y. Ishutina

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7801-4205

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобачова Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Lobachova

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7102-1915

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Хижняк Інна Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Хижняк Інна Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Курінна С.М.

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна